

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

05056100109
05.056 10 01 09 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- **En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies?** NO **Quant?**
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Si faig exercici i esmorzo cereals no m'engreixo.

$$F \wedge E \rightarrow \neg G$$
- 2) Si esmorzo cereals, dino una amanida i faig exercici, només m'engreixo si sopo a base d'embotits.

$$E \wedge D \wedge F \rightarrow (G \rightarrow S)$$
- 3) Si no m'engreixo quan no dino una amanida, llavors faig exercici o no sopo a base d'embotits, però no les dues coses al mateix temps.

$$(\neg D \rightarrow \neg G) \rightarrow (F \vee \neg S) \wedge \neg (F \wedge \neg S)$$

Àtoms:

- F: Faig exercici
- E: Esmorzo cereals
- G: M'engreixo
- S: Sopo a base d'embotits
- D: Dino una amanida

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) Si un jugador és sheriff o és ajudant llavors dispara a tots els jugadors que són malfactors o renegats.

$$\forall x [S(x) \vee A(x) \rightarrow \forall y [M(y) \vee R(y) \rightarrow D(x,y)]]$$
- 2) Hi ha jugadors que no són sheriff ni ajudants i disparen a jugadors malfactors.

$$\exists x [\neg S(x) \wedge \neg A(x) \wedge \exists y [M(y) \wedge D(x,y)]]$$
- 3) Només disparen als jugadors ajudants els jugadors malfactors i els jugadors renegats.

$$\forall x [A(x) \rightarrow \forall y [D(y,x) \rightarrow R(y) \vee M(y)]]$$

Domini: el conjunt de jugadors del "Bangl!"

Predicats:

- S(x): x és un jugador sheriff
- A(x): x és un jugador ajudant
- M(x): x és un jugador malfactor
- R(x): x és un jugador renegat
- D(x,y): x dispara a y

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

Problema 2

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que els següents raonaments són correctes. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$S \rightarrow Q, Q \vee T \rightarrow R, R \rightarrow T \therefore Q \wedge S \rightarrow R \wedge T$

1.	$S \rightarrow Q$		P
2.	$Q \vee T \rightarrow R$		P
3.	$R \rightarrow T$		P
4.		$Q \wedge S$	H
5.		Q	E \wedge 4
6.		$Q \vee T$	I \vee 5
7.		R	E \rightarrow 2,6
8.		T	E \rightarrow 3,7
9.		$R \wedge T$	I \wedge 7,8
10.	$Q \wedge S \rightarrow R \wedge T$		I \rightarrow 4,9

Problema 3

El raonament següent NO és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$T \rightarrow R \wedge S$
 $\neg T \wedge \neg S \rightarrow W \wedge S$
 $\neg Q \rightarrow (\neg S \rightarrow T)$
 $\neg Q \vee \neg W$
 \therefore
 $\neg T \wedge \neg Q$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$T \rightarrow R \wedge S$
 $\neg T \vee (R \wedge S)$
 $(\neg T \vee R) \wedge (\neg T \vee S)$

FNC($T \rightarrow R \wedge S$) = $(\neg T \vee R) \wedge (\neg T \vee S)$

2a Premissa

$\neg T \wedge \neg S \rightarrow W \wedge S$
 $\neg(\neg T \wedge \neg S) \vee (W \wedge S)$
 $T \vee S \vee (W \wedge S)$
 $(T \vee S \vee W) \wedge (T \vee S \vee S)$
 $(T \vee S \vee W) \wedge (T \vee S)$

FNC($\neg T \wedge \neg S \rightarrow W \wedge S$) = $(T \vee S \vee W) \wedge (T \vee S)$

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

3a Premissa

$$\neg Q \rightarrow (\neg S \rightarrow T)$$

$$\neg\neg Q \vee (\neg\neg S \vee T)$$

$$Q \vee S \vee T$$

$$\text{FNC}(\neg Q \rightarrow (\neg S \rightarrow T)) = Q \vee S \vee T$$

4a Premissa

$$\neg Q \vee \neg W$$

$$\text{FNC}(\neg Q \vee \neg W) = \neg Q \vee \neg W$$

Negació de la conclusió

$$\neg(\neg T \wedge \neg Q)$$

$$\neg\neg T \vee \neg\neg Q$$

$$T \vee Q$$

$$\text{FNC}(\neg(\neg T \wedge \neg Q)) = T \vee Q$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{\neg T \vee R, \neg T \vee S, T \vee S \vee W, T \vee S, Q \vee S \vee T, \neg Q \vee \neg W, \textbf{T} \vee \textbf{Q}\}$$

La clàusula $T \vee S$ subsumeix totes les clàusules que la contenen:

$$\{\neg T \vee R, \neg T \vee S, T \vee S, \neg Q \vee \neg W, \textbf{T} \vee \textbf{Q}\}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen $\neg W$ ja que no tenim cap clàusula amb W .

$$\{\neg T \vee R, \neg T \vee S, T \vee S, \textbf{T} \vee \textbf{Q}\}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen Q ja que no tenim cap clàusula amb $\neg Q$.

$$\{\neg T \vee R, \neg T \vee S, T \vee S\}$$

Aplicant la regla del literal pur podem eliminar totes les clàusules que contenen S ja que no tenim cap clàusula amb $\neg S$.

$$\{\neg T \vee R\}$$

És obvi que aquest conjunt no permet obtenir la clàusula buida.

D'aquesta manera podem afirmar que el raonament NO és vàlid.

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$\forall x [Q(x) \rightarrow \neg \exists y S(x,y)]$
 $\forall x [\neg R(x) \vee \exists y S(x,y)]$
 $\exists x R(x) \rightarrow \forall y Q(y)$
 $\therefore \forall x \neg R(x)$

Cerquem les FNS:

1a Premissa:

$\forall x [Q(x) \rightarrow \neg \exists y S(x,y)]$
 $\forall x [\neg Q(x) \vee \neg \exists y S(x,y)]$
 $\forall x [\neg Q(x) \vee \forall y \neg S(x,y)]$
 $\forall x \forall y [\neg Q(x) \vee \neg S(x,y)]$

FNS($\forall x [Q(x) \rightarrow \neg \exists y S(x,y)]$) = $\forall x \forall y [\neg Q(x) \vee \neg S(x,y)]$

2a Premissa:

$\forall x [\neg R(x) \vee \exists y S(x,y)]$
 $\forall x [\neg R(x) \vee S(x,f(x))]$

FNS($\forall x [\neg R(x) \vee \exists y S(x,y)]$) = $\forall x [\neg R(x) \vee S(x,f(x))]$

3a Premissa:

$\exists x R(x) \rightarrow \forall y Q(y)$
 $\neg \exists x R(x) \vee \forall y Q(y)$
 $\forall x \neg R(x) \vee \forall y Q(y)$
 $\forall x \forall y [\neg R(x) \vee Q(y)]$

FNS($\exists x R(x) \rightarrow \forall y \neg Q(y)$) = $\forall x \forall y [\neg R(x) \vee Q(y)]$

Negació de la conclusió:

$\neg \forall x \neg R(x)$
 $\exists x \neg \neg R(x)$
 $\exists x R(x)$
 $R(a)$

FNS($\neg \forall x \neg R(x)$) = $R(a)$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$\{ \neg Q(x) \vee \neg S(x,y), \neg R(x) \vee S(x,f(x)), \neg R(x) \vee Q(y), \mathbf{R(a)} \}$

Clàusules troncs	Clàusules laterals	
$R(a)$	$\neg R(x) \vee S(x,f(x))$ $\neg R(a) \vee S(a,f(a))$	Substituïm x per a
$S(a,f(a))$	$\neg Q(x) \vee \neg S(x,y)$ $\neg Q(a) \vee \neg S(a,f(a))$	Substituïm x per a, y per f(a)
$\neg Q(a)$	$\neg R(x) \vee Q(y)$ $\neg R(x) \vee Q(a)$	Substituïm y per a

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

$\neg R(x)$ $\neg R(a)$	$R(a)$	Substituïm x per a
Clàusula buida		

Problema 5

Considereu el següent raonament (incorrecte)

$\exists x [R(x) \rightarrow \forall y Q(x,y)]$
 $\exists x [Q(x,x) \wedge R(x)]$
 \therefore
 $\forall x [R(x) \rightarrow \exists y Q(x,y)]$

Doneu una interpretació en el domini $\{1,2\}$ tal que $Q(1,1)=F$ i $R(2)=Q(2,1)=V$, que en sigui un contraexemple.

Un contraexemple ha de fer certes les premisses i falsa la conclusió.

Passem les fórmules de les premisses i la conclusió a enunciat:

Primera premissa:

$\exists x [R(x) \rightarrow \forall y Q(x,y)]$

$[R(1) \rightarrow \forall y Q(1,y)] \vee [R(2) \rightarrow \forall y Q(2,y)]$
 $[R(1) \rightarrow Q(1,1) \wedge Q(1,2)] \vee [R(2) \rightarrow Q(2,1) \wedge Q(2,2)]$

Segona premissa:

$\exists x [Q(x,x) \wedge R(x)]$

$[Q(1,1) \wedge R(1)] \vee [Q(2,2) \wedge R(2)]$

Conclusió:

$\forall x [R(x) \rightarrow \exists y Q(x,y)]$

$[R(1) \rightarrow \exists y Q(1,y)] \wedge [R(2) \rightarrow \exists y Q(2,y)]$
 $[R(1) \rightarrow Q(1,1) \vee Q(1,2)] \wedge [R(2) \rightarrow Q(2,1) \vee Q(2,2)]$

Ara hem de cercar quins valors fan certes les premisses i falsa la conclusió.

Estudem primer la conclusió. La connectiva principal d'aquest enunciat és una conjunció, per tant, perquè la conclusió sigui falsa cal que, com a mínim, un dels conjuntants sigui fals.

Estudem el primer conjuntant: $R(1) \rightarrow Q(1,1) \vee Q(1,2)$. Com es tracta d'una implicació, perquè sigui fals cal que sigui $V \rightarrow F$.

Com tenim que $Q(1,1) = F$, llavors necessitem que $R(1) = V$ i $Q(1,2) = F$.

Examen 2008/09-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	10/01/2009	11:15

Fins ara tenim que la interpretació que cerquem ha de tenir els següents valors:

$R(1)=V$
 $R(2)=V$
 $Q(1,1)=F$
 $Q(1,2)=F$
 $Q(2,1)=V$
 $Q(2,2)=?$

Tenint en compte aquests valors, estudiem ara la primera premissa. Si substituïm els valors trobats tenim que la primera premissa és:

$[R(1) \rightarrow Q(1,1) \wedge Q(1,2)] \vee [R(2) \rightarrow Q(2,1) \wedge Q(2,2)] =$
 $[V \rightarrow F \wedge F] \vee [V \rightarrow V \wedge Q(2,2)] =$
 $F \vee [V \rightarrow V \wedge Q(2,2)]$

Veiem que perquè aquesta premissa prengui valor V hem de fer que $Q(2,2)=V$.

Ara ja hem trobat tots els valors de la interpretació:

$R(1)=V$
 $R(2)=V$
 $Q(1,1)=F$
 $Q(1,2)=F$
 $Q(2,1)=V$
 $Q(2,2)=V$

Només cal comprovar que aquests valors fan certa la segona premissa:

$[Q(1,1) \wedge R(1)] \vee [Q(2,2) \wedge R(2)] =$
 $[F \wedge V] \vee [V \wedge V] =$
 $F \vee V =$
 V

Per tant tenim que la següent interpretació és un contraexemple del raonament proposat:

$\langle \{1, 2\}, \{ R(1)=V, R(2)=V, Q(1,1)=F, Q(1,2)=F, Q(2,1)=V, Q(2,2)=V \}, \{ \} \rangle$